

PLAN DZIAŁANIA KT 248 ds. Wózków Jezdniowych

STRESZCZENIE

Działalność normalizacyjna KT 248 dotyczy wózków jezdniowych, które należą do urządzeń transportu bliskiego i przeznaczone są do transportowania ładunków o dużej masie na niewielkie odległości wewnątrz pomieszczeń oraz na zewnątrz. Wózki mogą mieć różny rodzaj napędu, ostatnio na popularności zyskują wózki elektryczne. Dodatkowo w zakresie prac KT są także wózki prowadzone ręcznie, wózki bez operatora, oraz wózki platformowe. Wózki jezdniowe mają szeroki zakres zastosowań, stanowią jedną z podstaw funkcjonowania firm produkcyjnych, magazynów, centr logistycznych i wielu innych jednostek.

Wszystkie wózki jezdniowe podnośnikowe z mechanicznym napędem podnoszenia podlegają dozorowi technicznemu. Ustawa o Dozorze Technicznym bazuje bezpośrednio na dostosowaniu regulacji dozoru technicznego do założeń Unii Europejskiej i jest na bieżąco nowelizowana. Większość dokumentów w zakresie tematycznym KT 248 ma powiązanie z dyrektywą w sprawie maszyn 2006/42/WE.

Normy z zakresu tematycznego KT 248 dotyczą głównie bezpieczeństwa operatora, terminologii, wymagań, metod badań i oceny oraz kompatybilności elektromagnetycznej.

Do stron zainteresowanych stosowaniem norm z zakresu niniejszego KT należą:

- producenci wózków jezdniowych i ich części;
- dystrybutorzy wózków jezdniowych;
- jednostki certyfikujące;
- ośrodki szkolenia operatorów;
- organy kontroli;
- rzeczoznawcy/biegli sędziowie.

Korzyści związane z implementacją norm dotyczą poprawy warunków pracy operatorów, w tym bezpieczeństwa eksploatacji i ograniczania skutków zagrożeń. Dodatkowo ważnym aspektem stosowania jest usuwanie barier w handlu europejskim i międzynarodowym.

Do priorytetów pracy Komitetu Technicznego należy działalność normalizacyjna w zakresie opiniowania i wdrażania Norm Europejskich i Międzynarodowych dotyczących bezpieczeństwa eksploatacji wózków jezdniowych.

PLAN DZIAŁANIA KT 248

DATA: 2022-04-21

Wersja: 1

Projekt uzgodniony w KT 248

Strona 2

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT**1.1 Opis środowiska biznesowego**

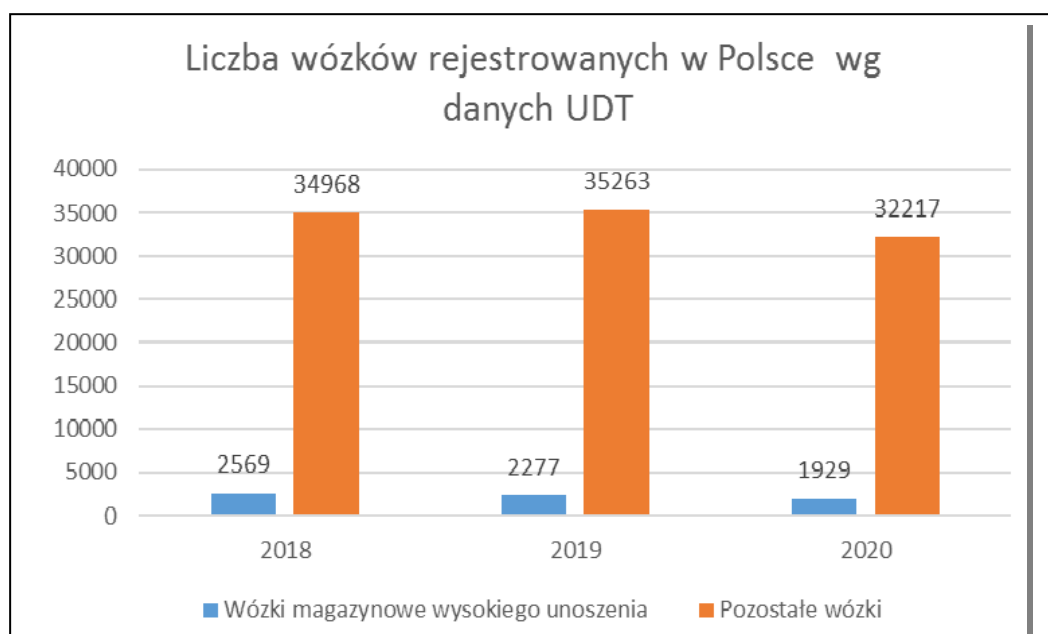
Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

W Polsce nie ma krajowych producentów wózków jezdniowych. Do stron zainteresowanych dokumentami normalizacyjnymi z zakresu działania KT 248 należą:

- organy administracji państwowej w tym Urząd Dozoru Technicznego;
- producenci podzespołów oraz dystrybutorzy wózków jezdniowych;
- instytuty i laboratoria badawcze;
- eksperci zajmujący się bezpieczeństwem i higieną pracy;
- instytucje związane z poprawą warunków pracy i ograniczeniem zagrożeń w trakcie eksploatacji.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Źródło danych: „Widlak list 2021” opracowanie własne na podstawie danych UDT i WITS.

Jak wynika z powyższego wykresu liczba rejestrowanych w naszym kraju wózków do 2019 r. odnotowywała tendencję zwyżkową. Spadek w 2020 r. wywołany był ogólnym wyhamowaniem gospodarki spowodowanym pandemią koronawirusa (COVID-19).

PLAN DZIAŁANIA KT 248

DATA: 2022-04-21

Wersja: 1

Projekt uzgodniony w KT 248

Strona 3

Wśród rejestrowanych wózków spalinowych dominują wózki używane, sytuacja ma się inaczej w przypadku wózków elektrycznych gdzie dominują nowe.

Niestety nie posiadamy krajowej produkcji wózków jezdniowych, natomiast jest kilku krajowych producentów wózków prowadzonych ręcznie oraz podzespołów do wózków. Główni producenci tego typu maszyn to firmy zlokalizowane w UE i na świecie. Nasze krajowe firmy zajmują się głównie dystrybucją maszyn nowych i używanych, serwisem oraz modernizacją. Dodatkowo wśród polskich odbiorców wózków wysokiego podnoszenia dominują (ponad połowa) wózki o udźwigu do 2 t, warto o tym wspomnieć, ponieważ często projekty Norm Europejskich opracowanych przez CEN z zakresu KT 248 dotyczą potężnych maszyn o dużym udźwigu, które w ogóle nie są użytkowane na terenie Polski. Przewiduje się, że po ustabilizowaniu sytuacji gospodarczej ponownie nastąpi wzrost liczby rejestrowanych wózków, zwłaszcza nowych wózków elektrycznych.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Prace normalizacyjne z zakresu tematycznego KT 248 ds. Wózków Jezdniowych pozwolą na osiągnięcie następujących korzyści:

- rozwój w projektowaniu wózków o wszechstronnym zastosowaniu, intuicyjnych w obsłudze;
- ograniczenie możliwości wystąpienia zagrożenia (konstrukcje wózków chroniące operatorów w sytuacji niebezpiecznej);
- zmniejszanie strat, zarówno ekonomicznych jak i społecznych, związanych z wypadkami przy pracy i z chorobami zawodowymi;
- zwiększanie świadomości społecznej związanej z koniecznością poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników (wózki elektryczne nie wpływają negatywnie na słuch);
- zmniejszanie kosztów odszkodowań ponoszonych przez pracodawców w wyniku wypadków;
- ochrona środowiska przy jednoczesnym zwiększeniu świadomości użytkowników dotyczącej zalet napędu elektrycznego (brak emisji spalin);
- usuwanie barier technicznych w handlu maszynami i urządzeniami transportu ciągłego w kraju, w Europie i na świecie;
- wymiana informacji i współpracy między ekspertami krajowymi, europejskimi i międzynarodowymi.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymagań proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

PLAN DZIAŁANIA KT 248

DATA: 2022-04-21

Wersja: 1

Projekt uzgodniony w KT 248

Strona 4

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI**4.1 Cele KT**

KT 248 stawia sobie i realizuje następujące cele:

- rzetelne opiniowanie i wdrażanie metodą uznania Norm Europejskich z zakresu działania KT 248 do zbioru Polskich Norm, z zachowaniem szczególnej uwagi w odniesieniu do dokumentów dotyczących bezpieczeństwa eksploatacji maszyn;
- nadzór nad aktualnością zapisów PN-ISO z zakresu KT 248;
- propagowanie uczestniczenia w normalizacji wśród krajowych podmiotów, których zakres działalności pokrywa się z zakresem tematycznym KT 248;
- eliminowanie barier technicznych w swobodnym przepływie towarów w Europie i na świecie.

4.2 Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Ustala się następującą strategię:

- aktywne opiniowanie projektów Norm Europejskich na etapie ankiety i formalnego głosowania;
- czynny udział w pracach i posiedzeniach TC/SC, zgłaszanie ekspertów do WG;
- aktywne uczestnictwo w głosowaniach przeprowadzanych w KT;
- aktywny udział w grupach projektowych powołanych przez Przewodniczącego KT;
- poszukiwanie nowych podmiotów chętnych do współpracy z KT 248.

4.3 Aspekty środowiskowe

Zasadniczo występują dwa przypadki, w których wózek jezdniowy ma lub może mieć wpływ na środowisko. Są one związane z:

- Rodzajem napędu, wózki spalinowe powodują emisję szkodliwych substancji do otoczenia. Ochrona środowiska i odchodzenie od silników spalinowych są powodami, dla których rozpoczęto produkcję wózków hybrydowych oraz w pełni elektrycznych. Te ostatnie mogą być dodatkowo wyposażone w kondensatory gromadzące energię generowaną w procesie hamowania. Na przełomie ostatnich lat obserwuje się pozytywne zjawisko związane ze znacznym zwiększeniem udziału rejestrowanych wózków elektrycznych w stosunku do wózków spalinowych, co świadczy o zwiększeniu świadomości użytkowników w kwestii zalet tych wózków.
- Pracą w środowisku zagrożonym wybuchem, może to być np. transport kontenerów zawierających substancje niebezpieczne (gazy, ciecze i ich opary, palne pyły). W takich sytuacjach substancja może wydostać się z kontenera np. w wyniku awarii i po połączeniu z powietrzem z otoczenia może utworzyć łatwo palną mieszaninę. Tego typu przypadki obejmuje dyrektywa Unii Europejskiej ATEX definiująca wymagania zasadnicze, jakie powinien spełniać wyrób, przeznaczony do użytkowania w strefach/atmosferach zagrożonych wybuchem. Każdy produkt

PLAN DZIAŁANIA KT 248

DATA: 2022-04-21

Wersja: 1

Projekt uzgodniony w KT 248

Strona 5

zgodny z dyrektywą wymaga oznakowania CE. W tym aspekcie na szczególną uwagę zasługuje norma związana z dyrektywą 2014/34/EU, PN-EN 1755, *Wózki jezdniowe – Wymagania dotyczące bezpieczeństwa i sprawdzanie – Dodatkowe wymagania dotyczące użytkowania w atmosferach potencjalnie wybuchowych*, stosowanie się do jej postanowień jest kluczowe w kwestiach bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

4 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Do czynników, które wpływają na realizację prac normalizacyjnych oraz na wprowadzanie do programu prac nowych tematów normalizacyjnych należą:

- Trudności w pozyskiwaniu środków na opracowywanie TN;
- Wdrażane normy zharmonizowane często dotyczą wózków jezdniowych, które nie są użytkowane w Polsce (o czym wspomniano w 1.2). Utrudnia to znalezienie ekspertów, którzy mogliby podjąć się opiniowania tych dokument;
- Niewystarczające zainteresowanie udziałem w pracach normalizacyjnych ze strony środowiska branżowego.

5 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Brak.